

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

54'üncü Birleşim 29 Ocak 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	760
II.- GELEN KÂĞITLAR	761
III.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	763
1.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çin menşeli bir otomobil firmasının Türkiye'de üretim tesisi kurma taahhüdüne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/38475)	763:768
2.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Ankara'daki OSB'lerde çevre ve iş güvenliği denetimlerinin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/38707)	769:770

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.06'da açıldı.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, alınan karar gereğince, 29 Ocak 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 14.07'de birleşime son verildi.

Numan KURTULMUŞ

Başkan

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 82

29.01.2026 Perşembe

Raporlar

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin (CEF) Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2099) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 251) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3106) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 255) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3211) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 256) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3212) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 257) (Dağıtma tarihi: 29.01.2026) (GÜNDEME)

29 Ocak 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşimini açıyorum.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden çalışmalarımıza başlayamıyoruz.

Bu nedenle, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Şubat 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

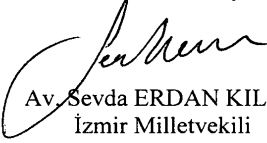
Kapanma Saati: 14.01

III.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çin menşeli bir otomobil firmasının Türkiye'de üretim tesisi kurma taahhüdüne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/38475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre, Çin merkezli BYD (Build Your Dreams) firması, Türkiye'de yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında yatırım yapma ve Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde üretim tesisi kurma taahhüdünde bulunmuştur.

Bu taahhüt gerekçe gösterilerek;

- Özel düzenlemeler yapılmış,
- Vergi muafiyetleri ve teşvikler tanınmış,
- ÖTV indirimleri sağlanmış,
- Türkiye pazarı Çin menşeli araçlara fiilen açılmıştır.

Ancak aradan yaklaşık 1,5 yıl geçmesine rağmen,

- Manisa OSB'de somut bir fabrika yatırımı başlamamış,
- Üretime ilişkin takvim kamuoyuyla paylaşılmamış,
- Türkiye'de tek bir araç dahi üretilmemiştir.

Buna karşın aynı dönemde Macaristan'da BYD fabrikası kurulmuş, tesis tamamlanmış ve deneme üretimine geçileceği basına yansımıştır. Basında yer alan bilgilere göre BYD, bu süreçte Türkiye'ye yaptığı araç ihracatından yaklaşık 1,5 milyar ABD doları gelir elde etmiştir. Bu tablo; Türkiye'nin pazarı açan, vergi kaybeden; BYD'nin ise kazanan taraf olduğu ciddi bir kamu zararı şüphesini doğurmaktadır. Ayrıca BYD'ye tanınan bu ayrıcalıkların, Türkiye'nin yerli ve milli otomobil markası TOGG'un satışları, rekabet gücü ve pazar payı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı yönünde güçlü iddialar bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

1. BYD firmasının Türkiye için taahhüt ettiği 1 milyar ABD dolarlık yatırımın bugüne kadar ne kadarı fiilen gerçekleştirilmiştir?
2. Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde tahsis edilen alanın:
 - Büyüklüğü kaç metrekaredir?
 - Tahsis tarihi nedir?
 - Tahsis karşılığında BYD'den hangi yükümlülükler alınmıştır?

3. BYD'ye tanınan:
 - Vergi muafiyetlerinin,
 - ÖTV indirimlerinin,
 - Diğer teşvik ve desteklerin yıllar itibarıyla Hazine'ye maliyeti ne kadardır?
4. Yatırım taahhüdünün yerine getirilmemesi hâlinde uygulanacağı belirtilen:
 - Yaptırımlar,
 - Geri alma,
 - Teşvik iptali gibi mekanizmalar var mıdır? Varsa neden işletilmemiştir?
5. BYD'nin Türkiye'ye ihraç ettiği araçlardan:
 - 2023–2025 döneminde elde ettiği toplam gelir ne kadardır?
 - Bu satışlardan Türkiye'nin tahsil edemediği vergi kaybı ne kadardır?
6. Aynı dönemde BYD'nin Macaristan'da fabrika kurup üretime geçmesi, Türkiye açısından:
 - Yatırım çekme,
 - Sanayi politikası,
 - Uluslararası rekabet bakımından bir başarısızlık değil midir?
7. BYD'ye tanınan teşvik ve vergi avantajlarının:
 - TOGG'un satış rakamlarına,
 - Pazar payına,
 - Rekabet koşullarına negatif etkisi olmuş mudur? Bu konuda Bakanlığınızca yapılmış bir etki analizi var mıdır?
8. TOGG'a tanınmayan ancak BYD'ye sağlanan ayrıcalıklar nelerdir? Yerli üretici ile yabancı üretici arasında eşitsiz rekabet yaratılmış mıdır?
9. BYD'nin yatırımını geciktirmesi veya gerçekleştirmemesi durumunda:
 - Manisa OSB alanı geri alınacak mıdır?
 - Teşvikler iptal edilecek midir?
 - Kamu zararı için hukuki süreç başlatılacak mıdır?
10. Türkiye'nin bu süreçte doğrudan ve dolaylı toplam kaybı (vergi, istihdam, teknoloji transferi, yerli sanayi etkisi) Bakanlığınızca ne olarak hesaplanmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7689541
Konu :Soru Önergeleri

28/01/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 12.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1775572 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Sevda ERDAN KILIÇ tarafından tevcih edilen 7/38475 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLETVEKİLİ SAYIN SEVDA ERDAN KILIÇ'IN
7/38475 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre, Çin merkezli BYD (Build Your Dreams) firması, Türkiye’de yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında yatırım yapma ve Manisa Organize Sanayi Bölgesi’nde üretim tesisi kurma taahhüdünde bulunmuştur.

Bu taahhüt gerekçe gösterilerek;

- Özel düzenlemeler yapılmış,
- Vergi muafiyetleri ve teşvikler tanınmış,
- ÖTV indirimleri sağlanmış,
- Türkiye pazarı Çin menşeli araçlara fiilen açılmıştır.

Ancak aradan yaklaşık 1,5 yıl geçmesine rağmen,

- Manisa OSB’de somut bir fabrika yatırımı başlamamış,
- Üretime ilişkin takvim kamuoyuyla paylaşılmamış,
- Türkiye’de tek bir araç dahi üretilmemiştir.

Buna karşın aynı dönemde Macaristan’da BYD fabrikası kurulmuş, tesis tamamlanmış ve deneme üretimine geçileceği basına yansımıştır. Basında yer alan bilgilere göre BYD, bu süreçte Türkiye’ye yaptığı araç ihracatından yaklaşık 1,5 milyar ABD doları gelir elde etmiştir. Bu tablo; Türkiye’nin pazarı açan, vergi kaybeden; BYD’nin ise kazanan taraf olduğu ciddi bir kamu zararı şüphesini doğurmaktadır. Ayrıca BYD’ye tanınan bu ayrıcalıkların, Türkiye’nin yerli ve milli otomobil markası TOGG’un satışları, rekabet gücü ve pazar payı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı yönünde güçlü iddialar bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

Soru 1- BYD firmasının Türkiye için taahhüt ettiği 1 milyar ABD dolarlık yatırımın bugüne kadar ne kadarı fiilen gerçekleştirilmiştir?

Soru 2- Manisa Organize Sanayi Bölgesi’nde tahsis edilen alanın:

- Büyüklüğü kaç metrekaredir?
- Tahsis tarihi nedir?
- Tahsis karşılığında BYD’den hangi yükümlülükler alınmıştır?

Soru 3- BYD’ye tanınan:

- Vergi muafiyetlerinin,
- ÖTV indirimlerinin,
- Diğer teşvik ve desteklerin yıllar itibarıyla Hazine’ye maliyeti ne kadardır?

Soru 4- Yatırım taahhüdünün yerine getirilmemesi hâlinde uygulanacağı belirtilen:

- Yapıtlar,
- Geri alma,
- Teşvik iptali gibi mekanizmalar var mıdır? Varsa neden işletilmemiştir?

Soru 5- BYD'nin Türkiye'ye ihraç ettiği araçlardan:

- 2023-2025 döneminde elde ettiği toplam gelir ne kadardır?
- Bu satışlardan Türkiye'nin tahsil edemediği vergi kaybı ne kadardır?

Soru 6- Aynı dönemde BYD'nin Macaristan'da fabrika kurup üretime geçmesi, Türkiye açısından:

- Yatırım çekme,
- Sanayi politikası,
- Uluslararası rekabet bakımından bir başarısızlık değil midir?

Soru 7- BYD'ye tanınan teşvik ve vergi avantajlarının:

- TOGG'un satış rakamlarına,
- Pazar payına,
- Rekabet koşullarına negatif etkisi olmuş mudur? Bu konuda Bakanlığımızca yapılmış bir etki analizi var mıdır?

Soru 8- TOGG'a tanınmayan ancak BYD'ye sağlanan ayrıcalıklar nelerdir? Yerli üretici ile yabancı üretici arasında eşitsiz rekabet yaratılmış mıdır?

Soru 9- BYD'nin yatırımını geciktirmesi veya gerçekleştirmemesi durumunda:

- Manisa OSB alanı geri alınacak mıdır?
- Teşvikler iptal edilecek midir?
- Kamu zararı için hukuki süreç başlatılacak mıdır?

Soru 10- Türkiye'nin bu süreçte doğrudan ve dolaylı toplam kaybı (vergi, istihdam, teknoloji transferi, yerli sanayi etkisi) Bakanlığımızca ne olarak hesaplanmaktadır?

CEVAPLAR:

Küresel ana sanayi markaları, geniş yan sanayi üretimi, yaklaşık 41 milyar dolarlık ihracat hacmi ve büyük istihdam kapasitesi ile otomotiv sektörü Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri konumundadır. Sektörün üretim, istihdam ve ihracat kapasitesinin artırılması ve küresel arenada daha rekabetçi hale getirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu bakışla, geniş bir yelpazede politika araçları ve teşvik mekanizmaları Bakanlığımız tarafından etkin şekilde kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, elektrikli araçların gelişimi ve dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile otomotiv sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Sektörün bu dönüşüme adapte edilmesi ve doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi, sektöre yönelik politikalarımızın odağında yer almaktadır. İçten yanmalı araçlarda olduğu gibi yeni gelişen elektrikli araçlarda da ülkemizin dünyanın önde gelen üretim üslerinden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından çok boyutlu bir strateji benimsenmiştir. Öncelikli olarak, mevcut üreticilerin yeni model geliştirmeleri, kapasite artışları, Ar-Ge faaliyetleri ve yeni nesil araç yatırımları Bakanlığımız tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Diğer taraftan, ülkemizde üretilen katma değer artırılması, endüstrinin dönüşümünün hızlandırılması ve elektrikli araçlar alanında doğan fırsatın değerlendirilmesi için hayata geçirilen Togg projesi, bu stratejinin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Togg projesi, Bakanlığımızın destekleri ve tüketicilerin tevaccühü ile hedeflerine ilerlemeye devam etmektedir. Bununla birlikte, elektrikli araçlar alanında teknoloji

ve üretim yetkinliğine sahip uluslararası oyuncuların yatırımlarının ülkemize çekilmesine de ulusal hedeflerimize ulaşma bakımından stratejik bir önem verilmektedir. Hâlihazırda dünyanın en büyük yeni nesil enerjili araç üreticisi konumunda olan, Avrupa'da yatırımlarını ve pazar payını büyüten BYD firmasının yatırımının ülkemize kazandırılması da bu kapsamda ele alınmaktadır. BYD firmasının Türkiye'ye yatırım kararı alması, Hükümetimiz ve Bakanlığımızca sürdürülen stratejik yaklaşımın sonucudur.

BYD firmasının ülkemizde yapacağı yatırım, mevcut teşvik mevzuatımızın çizdiği sınırlar dâhilinde desteklenmiştir. Ülkemize yeni nesil araç teknolojilerinin kazandırılmasını amaçlayan bu proje, yatırımlara proje bazlı destek verilmesine dair Karar kapsamında, yatırımın niteliği, asgari şartları, proje takvimi, firmanın sorumlulukları ve taahhütleri tanımlanarak devlet desteklerinden yararlandırılmaktadır.

Manisa ili ve bölge ekonomisine, otomotiv sektörümüze, ihracatımıza ve ülke kalkınmamıza değer katması hedeflenen bu yatırım sayesinde; otomotiv yan sanayimiz başta olmak üzere otomotiv sektörüyle güçlü tedarik bağlantıları bulunan farklı sektörlerde yeni yatırımların önü açılacak, yeni nesil ve çevre dostu elektrikli araçlara dönüşümün sağlanması yönünde önemli bir adım atılmış olacaktır.

Söz konusu yatırımın tamamlanmasına ilişkin süre devam etmektedir. Yatırımın öngörülen şekilde tamamlanmasına ilişkin olarak yatırım teşvik mevzuatının öngördüğü çerçevede izleme ve denetim çalışmaları Bakanlığımızca eksiksiz olarak yerine getirilmektedir.

Teşvik sistemimiz kapsamında desteklenen yatırımların öngörülen şekilde tamamlanmaması durumunda yatırımcılara uygulanacak müeyyideler ise mevzuatımızda düzenlenmiştir. Bu müeyyideler, bahse konu yatırım için de geçerlidir. Bununla birlikte, teminat mekanizmaları ile de ülke çıkarlarımız korunmuştur.

2.- Ankara Milletvekili Deniz Demir 'in, Ankara 'daki OSB 'lerde çevre ve iş güvenliği denetimlerinin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır 'ın cevabı (7/38707)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.05.01.2026

Deniz Demir

CHP Ankara Milletvekili

Ankara'daki OSB'lerde çevre ve iş güvenliği denetimlerinin yetersizliği hem çalışanları hem de çevreyi tehdit etmektedir.

Bu kapsamda;

- 1- Ankara'da faaliyet gösteren OSB sayısı kaçtır?
- 2- Son 3 yılda yapılan denetim sayısı kaçtır?
- 3- İş kazası ve çevre ihlali tespit edilen işletme sayısı kaçtır?
- 4- Denetimsizlik nedeniyle oluşan zararların sorumlusu kimdir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7689547

29/01/2026

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1778190 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Deniz DEMİR tarafından tevcih edilen 7/38707 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ DEMİR' İN
7/38707 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Ankara'daki OSB'lerde çevre ve iş güvenliği denetimlerinin yetersizliği hem çalışanları hem de çevreyi tehdit etmektedir.

Bu kapsamda;

Soru 1- Ankara'da faaliyet gösteren OSB sayısı kaçtır?

Soru 2- Son 3 yılda yapılan denetim sayısı kaçtır?

Soru 3- İş kazası ve çevre ihlali tespit edilen işletme sayısı kaçtır?

Soru 4- Denetimsizlik nedeniyle oluşan zararların sorumlusu kimdir?

CEVAPLAR:

Ankara İlimizde faaliyet gösteren 14 Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Bu OSB'lerde üretime geçen toplam 12.309 parselde yaklaşık 290 bin kişi istihdam edilmektedir.

Önergede yer verilen denetim konuları Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

